

Смолюк Світлана Володимирівна
кандидат педагогічних наук, доцент
Волинського національного
університету імені Лесі Українки

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ : ІНСТРУМЕНТИ УСПІШНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО

Постановка проблеми. У сучасному освітньому просторі взаємодія вихователя з дітьми, колегами та батьками є ключовим фактором успішного розвитку дитини. Проте часто спілкування у закладах дошкільної освіти стикається з низкою викликів: недостатній розвиток комунікативних навичок у вихователів; бар'єри у взаємодії з батьками; вплив емоційного стану вихователя на освітній процес. Розв'язання цих проблем потребує впровадження психолого-педагогічного тренінгу, який допоможе вихователям розвинути навички ефективного спілкування, навчитися керувати емоційним станом та вибудовувати продуктивні комунікаційні стратегії.

Мета дослідження – визначити та впровадити ефективні психолого-педагогічні методи комунікації, які сприяють гармонійному освітньому середовищу, підвищенню професійної компетентності вихователів та розвитку соціально-емоційних навичок дітей.

Результати дослідження. Слід відмітити, що Єфименко Л. у своєму дослідженні зазначає, що «в освітньому процесі закладу дошкільної освіти педагогічне спілкування виконує такі основні функції, як-от: контактну; спонукальну; координаційну; пізнавальну; експресивну; встановлення стосунків; організації впливу; управлінську» [1, с.137].

Успішне спілкування між вихователем та дітьми у закладі дошкільної освіти є ключовим чинником ефективного навчально-виховного процесу, оскільки саме комунікативна взаємодія визначає якість засвоєння знань, формування емоційної стабільності та соціальної компетентності дитини. На практичному рівні важливими інструментами ефективного спілкування виступають мовленнєві техніки – активне слухання, перефразування, позитивне підкріплення, відкриті запитання, а також методи символічного діалогу, як-от казкотерапія. Окрему роль відіграють невербальні засоби впливу: міміка, жести, контакт очима, інтонація та темп мовлення, що повинні бути адаптовані до емоційного стану дитини. Для формування довірливих стосунків використовуються психогімнастика, ігрова терапія, метод «емоційного дзеркала», які сприяють зниженню тривожності, розвитку емоційного інтелекту та стабілізації поведінки [2, с. 259]. У навчальній взаємодії вихователь активно застосовує дидактичні та рухливі ігри, ігри-драматизації, що поєднують пізнавальну активність з емоційним відгуком. Значний потенціал має також проєктна діяльність, яка стимулює мовленнєвий розвиток, самовираження та навички колективної роботи. Надзвичайно важливо в освітньому процесі використовувати інструменти зворотного зв'язку: візуальні картки емоцій, педагогічне спостереження, прості опитувальники, які дозволяють вихователю краще розуміти реакції дітей та адаптувати методи впливу. Розвиток професійної комунікативної компетентності неможливий без участі у

психолого-педагогічних тренінгах, які сприяють вдосконаленню навичок ефективної взаємодії, формуванню конструктивної поведінки в конфліктних ситуаціях, зростанню емоційної зрілості та рефлексивності.

Висновки. Підсумовуючи вище викладене, зазначимо, що систематичне використання комплексу мовленнєвих, невербальних, ігрових та емоційно-змістових інструментів дозволяє вихователю не лише підвищити ефективність освітнього процесу, а й створити психологічно комфортне середовище для гармонійного розвитку кожної дитини.

Список використаних джерел

1. Єфименко Л. Теоретичні аспекти організації педагогічного спілкування майбутнього фахівця дошкільної освіти. *International Science: Journal of Education & Linguistics*. Vol. 1, No. 3. 2022. pp. 131–140.
2. Смолюк С. В. Психолого-педагогічний тренінг як форма підготовки майбутніх вихователів закладу дошкільної освіти. *Науковий журнал «Інноваційна педагогіка»*, ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій». Одеса, 2024. Вип. 75. С. 257–260.

Сяо Шихань

аспірант факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ

Постановка проблеми. В сучасних реаліях нової освітньої парадигми актуалізується необхідність модернізації мистецької педагогіки, підвищуючи вимоги до майбутніх учителів музичного мистецтва, вдосконалення їхньої фахової вокальної підготовки загалом, і формування виконавської майстерності зокрема, позаяк «у широкому сенсі виконавська майстерність ототожнюється з мистецтвом, адже її характеристиками є високий рівень творчої самореалізації виконавця, унікальність, зумовлена ступенем особистісного втілення виконавцем закладеного автором змісту, неповторність, базована на сформованому виконавському стилі музиканта» [2, с. 203].

Мета дослідження: проаналізувати теоретичні аспекти формування виконавської майстерності майбутнього вчителя музики як наукової проблеми.

Результати дослідження. Насамперед відзначимо, що проблема вокальної підготовки загалом, і зокрема формування виконавської майстерності вокаліста – майбутнього вчителя музики – студіюється такими вченими, як: А. Зайцева, О. Олексюк, О. Ростовський, Тао Жуй, О. Щолокова та ін. При цьому виконавська майстерність характеризується як «вияв найвищої форми професійної активності викладача вокалу в його здатності реалізувати власний творчий потенціал і художньо-комунікативну компетентність через актуалізацію системи гуманістичних цінностей» [3].

За слушним визначенням Лін Сяо, вокально-виконавська майстерність майбутніх учителів музичного мистецтва потребує ретельного вивчення й